

Savivaldybės daugiabučių renovavimo
programa: geroji patirtis ir pamokos
vyriausybei

Bronis ROPĖ

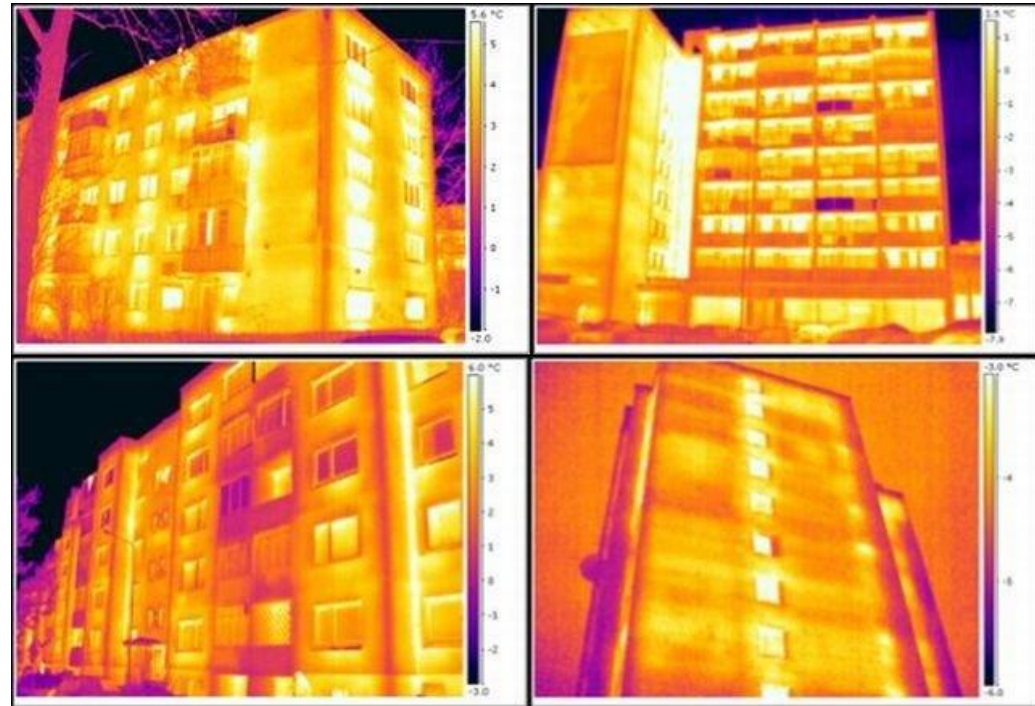
Vilnius, 2015 m. birželio 15 d.

Problema: žemas energetinis pastatų efektyvumas

- **Istorinis kontekstas:** daug daugiabučių pastatų, pasižyminčių žemu energetiniu efektyvumu;
- **Neefektyvus energijos naudojimas:** nepaisant to, kad energetinis efektyvumas padidėjo 1,9 karto nuo 1990 m., jis vis dar dvigubai žemesnis už ES vidurkį;
- **Ekonominis pagrindas:** sparčiai kylančios energetinių žaliavų kainos;
- **Politinis diskursas:** nacionalinės daugiabučių modernizavimo programos nebuvimas;
- **Struktūriniai iššūkiai:** gyventojų nepajėgumas finansuoti renovaciją, kompensacijų mechanizmai nepasiturintiems;

Ignalina: problemos apibrėžimas

- Ignalina: miestas su 10 tūkst. gyventojų;
- 162 daugiabučiai namai;
- Bandomoji 53 pastatų grupė: 75% jų energetinio efektyvumo klasė - E;
- Vidutinis energijos suvartojimas : 140 kWh/m²;
- Nedidelės vidutinės gyventojų pajamos;

Termovizinė aštuntojo-devintojo dešimtmečio daugiabučio nuotrauka; raudona spalva - energijos nuostoliai

Ignalinos atsakymas: savivaldybės daugiabučių renovavimo programa

- Inicijatyvą įgyvendina savivaldybė;
- Naudojamos nuosavos ir ES paramos lėšos;
- Išsprendžiama gyventojų / daugiabučių bendrasavininkų nesusitarimo problema;
- Savivaldybė atlieka techninius ir pasirengimo darbus;
- Gyventojai nepatiria papildomų išlaidų;

Techniniai renovavimo tikslai

- Pasiiekti B ir C klasių efektyvumą: mažiau nei 70 kW/m²/per metus. Prieš renovaciją: daugiau nei 120-130.
- Priimtini perdavimo nuostoliai iki 10 procentų. Prieš renovaciją - iki 20 ar net 30;
- Gamybos išlaidos sudaro iki 1/3 galutinės kainos;
- Energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos kaina – 2-2,5 euro ct už kWh

Kainų reguliavimo klausimas:

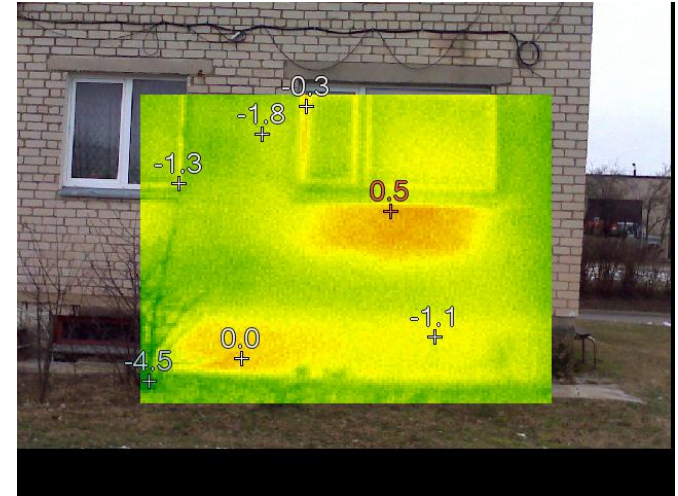
- Savivaldybės kontroliuojamų įmonių atveju – minimalus antkainis. Kaina galutiniam vartotojui 6-7 ct už kWh
- Privataus tiekėjo atveju net ir reguliuojama kaina galutiniam vartotojui - 20 ct už kWh ir daugiau.

Finansinis mechanizmas

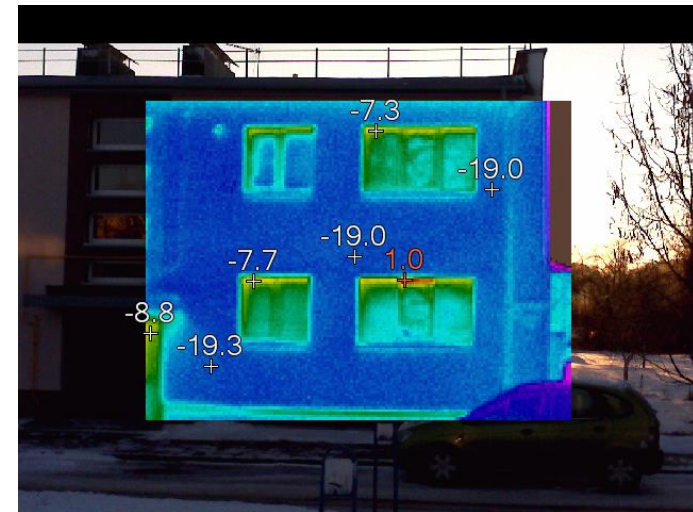
- Programa finansuota iš :
 - programos *Jessica* : 30%;
 - *klimato kaitos* programos: 15%;
 - nacionalinių šaltinių: 15%;
 - gyventojai: mažiau nei 50%; (10-12 m. laikotarpiui išskaidytos išlaidos);
- Programą centralizuotai valdo savivaldybės administracija;
- Renovacijos techninius projektus rengia savivaldybės administracija;
- Energetinio efektyvumo sertifikatų parengimą apmoka savivaldybė;
- Išankstinį finansavimą užtikrina savivaldybė (ilgalaikis kreditas);

Rezultatas 1

- Padidėjęs energetinis efektyvumas: energijos suvartojimas sumažintas 40-50%;
- Padidėjusi gyvenimo kokybė: vidutinė vidaus temperatūra šildymo laikotarpiu padidėjo 3-4 C;
- Sumažėjo gyventojų išlaidos šildymui;
- Padidėjo energetinė nepriklausomybė – pereita prie vietos energetinių išteklių;
- Renovavimas finansuotas nedidinant gyventojų išlaidų;

House before renovation

House after renovation

Rezultatas 2

- *‘Ignalinos energizija’* gavo aplinkos ministro apdovanojimą kaip 2014 metų projektas;
- Ignalinos r. savivaldybės programa tapo nacionalinės daugiabučių renovavimo programos prototipu;

- Ačiū už dėmesį